یادداشت

بانک مرکزی منعطف چاره‌ساز امروز مملکت نیست

سعید تهمتن*

■ خبر مربوط به سوءاستفاده مالی از سیستم بانکی کشور هم‌اکنون یکی از پربحث‌ترین و مهم‌ترین مباحث جامعه است. این فشار بزرگ اقتصادی اگرچه به نوبه خود درد بزرگی است که بر قامت اقتصادی کشور سال‌ها سایه افکن خواهد بود؛ اما در اصل آن را باید زخمی کهنه قلمداد کرد که خود بیانگر بیماری بزرگ و گریبانگیر نظام پولی و بانکی کشور است. بانک مرکزی در سال‌های اخیر با اتخاذ تدابیر کارآمد که در ذیل به تفصیل به آنها اشاره خواهد شد، می‌توانسته مانع از این رخداد شوم در کشور شود. واقعه‌ای که بهانه به‌دست بدخواهان نظام داده است تا با تأسی به این دستاویز، بر طبل دشمنی و ستیزه‌گری خود بیشتر و محکم‌تر بکوبند.

۱ - پایبندی به اصول علم اقتصاد: تمکین بی‌چون و چرای بانک مرکزی از دولت در راستای کاهش نرخ سود بانکی، ثبات را از بازار مالی ایران سلب کرده است. دولت تصور می‌کند نرخ سود بانکی پیچ یا مهره‌ای است که باید توسط مهندسان و تکنسین‌ها شل و سفت شود و اندازه استحکام آن در نقطه‌ای قرار گیرد که دولت می‌خواهد. این نگاه ابزاری و فنی به پدیده مهمی مثل نرخ سود بانکی و قراردادن آن زیر نرخ تورم و ایجاد شکاف میان نرخ سود تسهیلات با نرخ تورم، آن هم در شرایطی که انتظار جامعه، رشد نرخ تورم است به‌معنای چوب حراج‌زدن به اموال عمومی است. وقتی چوب حراج به اموال عمومی می‌زنیم و هشدارهای مشفقانه اقتصاددانان و اهل فن را نادیده می‌گیریم به این واقعیت می‌رسیم که تقاضا برای دریافت تسهیلات چند برابر شده و رانت برای افراد صاحب قدرت و ثروت فراهم می‌شود. اگر تا دیروز افراد متقاضی با زحمت و مشقت به وام موردنیاز خود دست می‌یافتند، امروز وضع به‌جایی رسیده که تسهیلات باتوجه به محدودیت‌های موجود تنها به‌دست افرادی می‌رسد که در حلقه قدرت جای داشته باشند و از راه و رسم رانت‌خواری مطلع باشند. درحال‌حاضر جهت‌گیری عقود پرداختی تسهیلات در بانک‌ها از مبادله‌ای به مشارکتی تغییر و پرداخت تسهیلات به تولید و کارآفرینی توجیهی ندارد. بنابراین درصورتی که بانک مرکزی خود را به اصول علم اقتصاد وفادار می‌دانست حداقل از این تنگناهای بزرگ اکنون خلاصی داشتیم و اصناف با اعتماد کامل به نظام بانکی در پی تحقق اهداف کلان اقتصادی کشور بودند و نقص در فضای کسب و کار جامعه دیگر کسی را به فکر تاسیس بانک خصوصی و شخصی نمی‌انداخت!

۲ - ایجاد ساختارهای مبادلاتی و کنترلی دقیق با استفاده از فناوری‌های روز: پوست‌اندازی نظام بانکی ایران طی حداقل ۱۰ ساله گذشته بر هیچ‌کس پوشیده نیست. نظام بانکی کشورمان به مدد فناوری‌های روز دنیا، خدمات متنوع و جدیدی را با استفاده از بسترهای نوین ارایه کرده است. در این اثنا، بانک مرکزی نیز جهت ارتقای سیستم‌های کنترلی و نظارتی همسو با تحولات بانکی انصافا پیشرفت‌های چشمگیری داشته اما این تغییرات ناکافی است. همان‌طوری که بانک مرکزی سال‌هاست که در باتلاق تغییر قانون قدیمی چک در ایران دست و پا می‌زند و نتوانسته آن را بالاخره نهایی کند، ضروری است حداقل در سایر زمینه‌های بانکی همچون اعتبارات اسنادی که روزنه‌های فساد مالی نیز در آنها بسیار به چشم می‌خورد، اقدامات لازم را برای تغییرات قانونی و بهبود روندها صورت دهد و تنها به ثبت کد رهگیری در اسناد اعتبارات اسنادی اکتفا نکند. امروزه دیگر ارسال و مراسلات مکتوب و فیزیکی اسناد بانکی آن هم جهت پرداخت ارقام بالا منطقی نیست و باید بانک مرکزی سیستم‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری لازم را مانند «سوئیفت» برای مبادلات مالی شعبه به شعبه و بانک به بانک در داخل کشور فراهم کند و چشمان تیزبین بازرسان بانک مرکزی با رصد مستمر این نقل و انتقالات، مانع از پولشویی و هرگونه تخلفی در حوزه مالی بانک‌ها شوند و چه‌بسا قبل از بازرسان هر بانک، تخلفات را ملاحظه و گزارش کنند. عقب‌ماندگی بانک مرکزی از تحولات به‌وجود آمده در حوزه آی‌تی، به‌نحوی است که حتی وب‌سایت رسمی این بانک نیز نه تنها قابلیت‌های کاربردی برای بانک‌ها ندارد بلکه اطلاعات موجود در آن نیز اغلب قدیمی و در برخی مواقع غیرقابل دسترس است!

۳ - رعایت قوانین بین‌المللی و به‌کارگیری جدی مقوله مدیریت ریسک در بانک مرکزی و سایر بانک‌های کشور: در قوانین ناظر بر فعالیت‌های بانکی در دنیا همچون بازل دو بر لزوم رعایت نسبت نرخ بهره با متوسط نرخ تورم سالانه، نسبت کفایت سرمایه، میزان استاندارد مطالبات و... تاکید شده است و رعایت این قوانین در کنار پیش‌بینی لطمات احتمالی ناشی از عدم اجرای این قوانین یا هرگونه پیشامد ناگوار طبیعی یا قهری، به نظام بانکی ایران در عرصه بین‌المللی وجهه مطمئن و معتبری خواهد بخشید و مانع از نابودی یکباره سرمایه‌های ملی خواهد شد.مخلص کلام آنکه، مملکت ما امروز خواهان آن بانک مرکزی است که بین اصول، قوانین و مصالح نظام پیوند عاقلانه‌ای بزند و به‌جای مجری دستورات بودن، شرایط پولی و بانکی کشور را در راستای توسعه اقتصادی کشور و آبادانی میهن عزیز اسلامی به‌نحوی مدبرانه تعیین و سروسامان دهد.

*کارشناس بانکی

عکس: Reuters

«یاتا» همکاری با ایران را تعلیق کرد

هما: دنبال راهکار هستیم

شرق: انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی (یاتا) همکاری خود با ایران‌ایر را قطع کرد. گفته می‌شود این اقدام در پی قرارگرفتن نام ایران‌ایر در فهرست سیاه اداره کنترل دارایی‌های خارجی (OFAC) وزارت خزانه‌داری ایالات‌متحده صورت گرفته و براساس آن یاتا اعلام کرده است تحریم‌های این اداره شامل حال فعالیت‌های یاتا نیز می‌شود. این انجمن در پی تصمیم OFAC از روز پنجم اکتبر برابر با ۱۳ مهرماه همکاری خود با شرکت ایران‌ایر را به حالت تعلیق درآورد. به گزارش رویترز، یاتا تمامی تسویه‌حساب‌های شرکت‌های هواپیمایی را با هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران به حالت تعلیق درآورده است. در همین خصوص، آنتونی کانسیل مدیر روابط عمومی یاتا با اشاره به تعلیق این خدمات می‌گوید: این اقدام در راستای تصمیم اداره کنترل دارایی خارجی‌ها در وزارت خزانه‌داری آمریکا بوده است زیرا تصمیم آن مرجع شامل حال فعالیت‌های یاتا هم می‌شود. پیش از این ایران‌ایر می‌توانست بلیت پروازهای خود را به صورت مستقیم یا از طریق آژانس‌های هواپیمایی به فروش برساند و پس از آن از طریق اتاق پایاپای تسویه که در یاتا مستقر است، مبادلات مالی خود را با آژانس‌های هواپیمایی انجام دهد اما اکنون با تصمیم تازه‌ای که ۶ روز از آن می‌گذرد عملا این امکان از ایران‌ایر گرفته شده و این شرکت هوایی بین‌المللی راهی جز فروش مستقیم بلیت‌های خود نخواهد داشت چرا که طبق تصمیم جدید یاتا امکان تسویه‌حساب برای ایران‌ایر از میان رفته است. قطع همکاری یاتا و ایران‌ایر در شرایطی رقم می‌خورد که مدیر روابط عمومی یاتا معتقد است، شرکت ایران‌ایر همچنان می‌تواند به‌طور مستقیم به مسافران خدمات ارایه کند. این در حالی است که این انجمن، انجمنی بین‌المللی با فعالیت‌هایی مستقل بوده و خارج از سیاست‌های کشورهای عضو فعالیت می‌کند اما در این زمینه این استقلال زیر سوال رفته است و با اینکه ۵۰ سال از عضویت ایران در یاتا می‌گذرد این انجمن تحت تاثیر سیاست‌های ایالات متحده همکاری خود با ایران‌ایر را قطع کرده است.

ایران‌ایر مشتریان خود را از دست می‌دهد

در همین خصوص، مهدی علیاری، کارشناس صنعت هواپیمایی به شرق توضیح می‌دهد که تمامی مبادلات مالی شرکت‌های هواپیمایی همچون ایران‌ایر براساس ضوابط خاصی انجام می‌گیرد که نیاز به برقراری روابط مالی مستقیم را برطرف کرده و تسویه مالی در رابطه با خرید بلیت و سایر مبادلات مالی شرکت‌های هواپیمایی با یکدیگر را از طریق اتاق پایاپای تسویه مستقر در یاتا امکان‌پذیر می‌کند که با این اقدام یاتا، ادامه فعالیت برای ایران‌ایر با مشکلاتی همراه خواهد بود، چرا که ارتباط ایران‌ایر با مشتریان جهانی‌اش قطع می‌شود. دبیر سابق انجمن شرکت‌های هواپیمایی ایران ادامه می‌دهد: اساسا به غیر از مبادلات مالی به منظور دریافت و پرداخت مبلغ بلیت شرکت‌های هواپیمایی، ارتباط با شرکت‌های تامین‌کننده قطعات هواپیما که البته ایران سال‌هاست در این خصوص با مشکل مواجه است و نیز پرداخت پول سوخت و هزینه‌های کترینگ در سایر کشورها نیز از طریق یاتا انجام می‌شود. او خاطرنشان می‌کند: از این پس این ارتباطات باید مستقیم و به صورت حواله‌های بانکی انجام شود که این امر نیز با توجه به اینکه نظام بانکی کشور نیز با تحریم‌هایی مواجه است، راهکار مناسبی نیست و نمی‌تواند اجرایی شود. علیاری با اشاره به اینکه راه‌های شرکت‌های هواپیمایی ایرانی برای مقابله با این محدودیت‌ها به حداقل رسیده است، اظهار می‌کند که ارتباطات مالی در حال توقف است و این یعنی شرکت‌ها باید به شیوه قدیمی همچون مبادله دستی یا تهاتر جنسی اقدام شود که این نیز مشکلات خود را دارد. وی کاهش فعالیت‌های شرکت ایران‌ایر را از نخستین پیامدهای این اقدام می‌داند و می‌گوید: قطع روابط صنعتی و نیز کاهش همکاری شرکت‌های هواپیمایی بین‌المللی با ایران از دیگر پیامدهای زودهنگام این اقدام خواهد بود. وی با گلایه به این اقدام یاتا می‌گوید: جای بسی شگفتی است که وقتی انجمنی بین‌المللی عضویت شرکتی را می‌پذیرد چرا باید تحت تاثیر رفتارهای دولتی قوانین و اساسنامه خود را زیر پا گذاشته و به جای حمایت از اعضای خود، اقدام به قطع همکاری کند؟ این انجمن طبق اساسنامه خود موظف به حمایت از اعضای خود است. دبیر سابق انجمن شرکت‌های هواپیمایی ایران، درخصوص اینکه با این اقدام یاتا، رفتار سایر شرکت‌های هواپیمایی جهانی چگونه خواهد بود، تصریح می‌کند که قطعا شرکت‌هایی که مراودات خود را از طریق یاتا برقرار می‌کرده‌اند، دیگر ارتباطی با ایران‌ایر نخواهند داشت. چراکه یاتا نهادی است که امنیت روابط را تضمین می‌کند. در عین حال نباید فراموش کرد که رفتارهای این انجمن الگوی رفتاری سایر شرکت‌ها خواهد بود و تاثیر منفی بر روابط ایران‌ایر خواهد گذاشت.

رفتارهای این انجمن الگوی رفتاری سایر شرکت‌ها خواهد بود و تاثیر منفی بر روابط ایران‌ایر خواهد گذاشت. قطعا شرکت‌هایی که مراودات خود را از طریق یاتا برقرار می‌کرده‌اند، دیگر ارتباطی با ایران‌ایر نخواهند داشت چراکه یاتا نهادی است که امنیت روابط را تضمین می‌کند

مدیرعامل هما: به یاتا نامه نوشتیم و مذاکره کردیم

در این میان، هر چند که یاتا روابط خود با ایران‌ایر را از روز ۱۳ مهرماه قطع کرده و از روز قطع روابط ۶ روز می‌گذرد اما این خبر از سوی مقامات ایرانی رسانه‌ای نشد و خبری نیز درخصوص اقدامات انجام شده در قبال این تصمیم به میان نیامد تا اینکه خبرگزاری‌های جهان همچون رویترز و بی.بی.سی خبر از این قطع همکاری دادند تا به واسطه آن مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (هما) از مذاکره با دبیرکل یاتا و درخواست برای اجرای مقررات بین‌المللی خبر دهد. فرهاد پرورش با بیان اینکه با دبیرکل یاتا صحبت کرده و نامه اعتراض‌آمیزی به ایشان نوشته‌ایم، به ایسنا گفته است که به یاتا اعلام کرده‌ایم که کار انجام شده، خلاف مقررات بین‌المللی و اساسنامه یاتا است و رسما درخواست کرده‌ایم که این تصمیم اجرا نشود. او ادامه داده است: کاری که یاتا اخیرا انجام داده مانند بسیاری دیگر از کارها تحت فشار دولت آمریکا بوده است و این کاری که یاتا انجام داده هیچ سنخیتی با وظایف تعریف شده برای این اتحادیه ندارد. مدیرعامل هما گفت: آمریکا طی ماه‌های گذشته به علت برخی بهانه‌ها که قید شده و مورد قبول ما نیست نام ایران‌ایر را به عنوان شرکت هواپیمایی ملی کشور به فهرست تحریم خود اضافه کرد. وی با تاکید بر اینکه صنعت هوایی از ابتدای انقلاب تاکنون تحت تحریم بوده است، خاطرنشان کرد: تاکنون شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی در فهرست شرکت‌های تحت تحریم نیامده بود اما اداره خزانه‌داری آمریکا اسم ما را در لیست تحریم درج کرد، ولی ما مثل همیشه راهکارهایی را اتخاذ کردیم تا مشکلاتی که بر اثر درج نام ما در فهرست تحریم به وجود آمده بود، حل کنیم. مدیرعامل هما با بیان اینکه ما یک شرکت هواپیمایی بین‌المللی هستیم و کارمان جابه‌جایی بار و مسافر است، تصریح کرد: ما مشکلات را دور زدیم.

او با اشاره به اینکه هما طبق قوانین اداره می‌شود، افزود: آمریکا به بهانه موضوع تحریم به یاتا فشار آورده که خدماتی را که ارایه آنها ازحقوق ما محسوب می‌شود قطع کند، این درحالی است که ما به یاتا حق عضویت پرداخت می‌کنیم و تمام شرکت‌های بین‌المللی عضو یاتا از امکانات آن استفاده می‌کنند.

پرورش با بیان اینکه آن خدماتی که یاتا ما را از آن محروم کرده سیستم فروش بلیت و مشابه آن در مورد بار است، اظهار کرد: نتیجه خدمات این است که اگر آژانسی در دنیا بلیت ما را به فروش برساند. پول از طریق سیستم مربوطه به حساب ما واریز می‌شود.

وی با تاکید بر اینکه با بسیاری از شرکت‌های هواپیمایی دنیا قرارداد اینترلاین داریم و همکاری مشترک می‌کنیم، خاطرنشان کرد: به عبارت دیگر، بین شرکت‌های هواپیمایی یک اتاق تهاتر وجود دارد که همه شرکت‌ها در آن پول دارند و ارتباطات کاری خود را با یکدیگر در آن اتاق تهاتر می‌کنند؛ یعنی اگر بلیتی از تهران به مقصد ونکوور کانادا به فروش برسانیم و نیمی از مسیر با هواپیمای ما و باقی مسیر با هواپیمای شرکت دیگر انجام شود پول را ما می‌گیریم و شرکت هواپیمایی سهم خود را از اتاق تهاتر برداشت می‌کند.

پرورش با اشاره به اینکه روند معکوس این امر نیز وجود دارد، اظهار داشت: این رابطه بین شرکت‌های هواپیمایی است و ارتباطی به تحریم و مسایل سیاسی ندارد.

مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران اضافه کرد: با شرکت‌های هواپیمایی خارجی که به داخل ایران پرواز دارند و از منافع ایران استفاده می‌کنند، جلسه برگزار کرده و اقدامات لازم را انجام داده‌ایم.

او با اشاره به اینکه مقامات رسمی دولت در جریان موضوع هستند و اقدامات لازم را در کنار ما انجام می‌دهند، افزود: اگرچه این اقدام برای ما دشوار است و سختی در پی دارد اما این اولین باری نیست که نامهربانی‌ها و ناجوانمردی‌ها در مورد ما اجرا می‌شود.

مدیرعامل هما به نداشتن سوخت و قطعات و همچنین بستن حساب‌های بانکی طی دو سال اخیر اشاره کرد و گفت: همه این مشکلات را تحمل کرده‌ایم؛ پشتوانه ما نیروهای متعهد و متخصص هما و سپس آژانس‌های عضو یاتا و شرکت‌های هواپیمایی داخلی و بین‌المللی است که با ما همکاری داشته‌اند تا بتوانیم برای این مشکل راهکاری پیدا کنیم.

پرورش با بیان اینکه به دنبال راهکارهایی برای فایق‌آمدن بر این مشکل هستیم، تصریح کرد: امید ما به مسافران و هموطنان در ایران و خارج از کشور است که همیشه ما را یاری کرده و از شرکت هواپیمایی ملی کشور حمایت کرده‌اند.

او در ادامه در پاسخ به این سوال که آیا تسریع در روند خصوصی‌سازی هما باعث کاهش چنین مشکلاتی نمی‌شود؟ گفت: با انجام فرآیند خصوصی‌سازی با استفاده از ساختارهای قوانین تجارت راحت‌تر می‌توانیم مشکلات ایجاد شده را حل کنیم.

مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران افزود: این مساله را سازمان خصوصی‌سازی باید پیگیری کند اما اکنون با دو خریدار در حال مذاکره هستیم و به اعتقاد من در مرحله اول واگذاری فرصت کافی نبود چراکه رقم تعیین شده بالا است و باید زمان کافی برای بررسی شرایط شرکت در اختیار سرمایه‌گذار قرار گیرد و امیدواریم زودتر به نتیجه برسیم.

پرورش در حالی سخن از راهکارهایی برای فایق آمدن بر مشکلات می‌گوید که تحریم سوخت‌رسانی به هواپیماهای ایرانی در ماه‌های اخیر مشکلات بسیاری را برای شرکت‌های هواپیمایی ایران با خود همراه کرده و براساس آن مقامات ایرانی حتی از مقابله به مثل با کشورهایی سخن گفتند که دست به این اقدام بزنند و بارها این اقدام از سوی مسوولان ایرانی غیرقانونی و مغایر تعهدات بین‌المللی اعلام شد اما به نظر می‌رسد که تلاش‌ها برای پیدا کردن راه‌حل‌هایی که به حل مشکلات گذشته بینجامد به مشکلات جدیدی ختم می‌شود و اقدامات سختگیرانه دیگری در خصوص فعالیت‌های هوایی ایران در دستور کار قرار می‌گیرد. پیش از این اتحادیه اروپا فرود بسیاری از پروازهای ایرانی در فرودگاه‌های این قاره را به دلیل عدم امنیت پروازهای ایرانی ممنوع کرده بود و اکنون یاتا همکاری‌های خود را با ایران‌ایر قطع کرده است، اقداماتی که رنگ و بویی از سیاست‌های آمریکایی دارد و استقلال این انجمن مستقل را زیر سوال می‌برد.

دلار عقب‌نشینی کرد

شرق: بازار ارز با وجود همه تلاش‌های بانک مرکزی هنوز به ثبات نرسیده و انتظار هم نمی‌رود به این زودی‌ها قیمت‌ها در این بازار آرام بگیرند. بانک مرکزی از زمانی که دلار هزارو ۳۰۰تومانی شد از لاک سکوت خود بیرون آمد و اعلام کرد که قیمت‌ها را یک هفته‌ای مهار خواهد کرد. پیش‌بینی رییس‌کل بانک مرکزی فقط به اندازه سه‌روز کارگر بود و قیمت‌ها را در مدار نزول نگه داشت اما تب و تاب اولیه که فروکش کرد دوباره نوسان رو به سوی صعود از سر گرفته شد. این هفته هم اوضاع بر همان منوال قبلی حرکت می‌کند. به این ترتیب ارزش دلار چند روز کاهش می‌یابد بعد تصمیم می‌گیرد بخشی از این عقب‌نشینی را جبران کند نتیجه اینکه اگرچه قیمت‌ها رکوردهای جدیدی نمی‌زنند اما به مرزهای قبلی هم بازنمی‌گردند. دیروز در بازار ارز غیررسمی ایران هر دلار آمریکا هزارو ۲۲۳تومان از سوی صرافی‌ها خریداری می‌شد و هزارو ۲۳۲تومان فروش می‌رفت یعنی سه تومان ارزان‌تر از روز یکشنبه. این در حالی بود که پوند انگلیس هم فاصله بیشتری با رکورد طلایی خود در آنسوی مرز دو هزار تومان گرفت. قیمت فروش دلار دیروز نسبت به روز پیش از آن ۱۰ تومان کاهش نشان می‌داد. خرید هر پوند این کشور برای خریداران گذشت در روزی که هزارو ۹۵۰تومان هزینه داشت اما اگر کسی برای فروش پوند به بازار می‌رفت به ازای هر واحد از آن هزارو ۹۴۰تومان عایدش می‌شد. در هجدهمین روز مهر یورو واحد پول اروپا هم با نزول قیمت مواجه شد، این نزول قیمت نسبت به روز یکشنبه چهار تومان بود. صرافی‌ها در روزی که گذشت هر یورو را هزارو ۶۶۱تومان می‌خریدند و هزارو ۶۷۱ تومان می‌فروختند. بانک مرکزی هم دیروز نرخ مرجع هر دلار آمریکا را با ۴۱ریال کاهش ۱۰هزارو ۶۰۰ریال، نرخ مرجع هر پوند را با پنج ریال کاهش ۱۶هزارو ۵۵۲ریال و نرخ مرجع هر یورو را با ۵۲ریال رشد ۱۴هزارو ۲۸۶ریال تعیین کرد. اما در بازارهای جهانی همزمان با افزایش شاخص بازار سهام آمریکا و کاهش تقاضا برای دارایی‌های امن، ارزش ین و دلار کاهش یافت. به گزارش بلومبرگ، روز دوشنبه نرخ برابری ین و دلار در برابر بیشتر ارزهای اصلی هم‌تراز خود کاهش یافت زیرا این پیش‌بینی که اروپا می‌تواند جلوی بحران بدهی خود را بگیرد، موجب شد، شاخص بازار سهام آمریکا افزایش و تقاضا برای ارزهای امن کاهش یابد. نرخ برابری ین در برابر یورو در بازار لندن ۰/۷درصد کاهش یافت و هر یورو که در تاریخ هفتم اکتبر (۱۵ مهر) در برابر ۱۰۲/۶۶ ین معامله می‌شد به برابری ۱۰۳/۳۷ ین رسید. نرخ برابری ین در برابر دلار نیز روز دوشنبه اندکی تغییر داشت و هر دلار در برابر ۷۶/۷۰ ین خرید و فروش شد. همچنین نرخ برابری یورو در برابر دلار روز دوشنبه ۰/۷درصد افزایش یافت و به برابری ۱/۳۴۶۹دلار رسید.

ارز	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
دلار آمریکا	۱۲۳۲	−۸
یورو	۱۶۷۱	−۴
پوند	۱۹۵۵	−۱۰
دلار کانادا	۱۲۱۵	−۵
یکصدین ژاپن	۱۶۳۰	−۱۰
درهم	۳۳۸	−۵

طلا گران شد

شرق: معاملات در بازارهای جهانی بعد از تعطیلات پایان هفته از سر گرفته شد و در نتیجه ارزش هر اونس طلا هم افزایش یافت تا معامله‌گران به تداوم حرکت در مدار رشد امیدوار بمانند. طلا در روز دوشنبه با توجه به صحبت‌های رهبران اقتصادی فرانسه و آلمان مبنی بر اینکه مشکلات مالی اروپا را تا آخر این ماه به کمترین حالت خود می‌رسانند، با افزایش یک درصدی همراه شد. رهبران اقتصادی کشورهای آلمان و فرانسه در اظهارنظرهایی پیش از این گفته بودند که مشکلات مالی کشورهای ایتالیا و اسپانیا در هفته گذشته باعث مأیوس‌شدن سرمایه‌گذاران در تمامی موارد شده بود و این امر هفته گذشته تاثیر منفی را بر ارزش شمش طلا گذاشته بود. اما در حال حاضر طلا با پشت سر گذاشتن نوساناتی که در گذشته داشته و با کم شدن این مسایل شرایط مناسب‌تری را پیدا کرده است و با افزایش سطح تقاضا در میان سرمایه‌گذاران می‌تواند به امید افزایش بیشتری هم در روزهای آینده باشد. طلا برای تحویل فوری با افزایش یک درصدی به ۱۶۵۳دلار و ۶۴سنت در هر اونس رسید. به گفته خبرگزاری رویترز و بر حسب بررسی‌های تکنیکال این سایت، قیمت طلا در این هفته بین ۱۵۹۶دلار و ۱۶۷۷دلار در حال نوسان است. همزمان با رشد قیمت هر اونس طلا در بازارهای جهانی بهای طلا و سکه در بازار داخلی هم افزایش یافت. در هجدهمین روز مهر هر سکه بهار آزادی طرح قدیم دوهزار تومان گران شد و ارزش هر قطعه از آن به ۵۹۲هزارتومان رسید. این در حالی بود که خرید هر قطعه سکه بهارآزادی طرح جدید هم ۵۶۹هزار تومان هزینه روی دست مشتریانش گذاشت. نیم و ربع سکه هم در روزی که گذشت به ترتیب ۲۶۶ و ۱۴۴هزارتومان قیمت خوردند اما در روزی که قیمت سکه در بازار غیررسمی افزایش یافت بانک مرکزی نرخ سکه کامل طرح جدید را با دوهزارو۸۰۰تومان رشد ۵۴۰هزارو۸۰۰تومان اعلام کرد. همچنین بانک مرکزی نرخ نیم سکه بهار آزادی را با هزارو۴۰تومان رشد ۲۴۹هزارو۶۰۰تومان اعلام کرد. به جز این در بازار رسمی ربع سکه بهار آزادی با هزارو۴۰تومان رشد ۱۲۴هزارو۱۶۰تومان فروش رفت. با این وجود محمد کشتی‌آرای رییس اتحادیه کشوری طلا و جواهر از ایجاد آرامش در بازار انواع سکه و طلا خبر داد و گفت: به صورت کلی وضعیت طی روزهای گذشته تاکنون در بازار سکه و طلا آرام بوده و ثبات نسبی برقرار شده است. البته افزایش قیمت سکه دیروز در شرایطی صورت گرفت که دلار در بازار غیررسمی پنج تومان ارزان شد. به هر حال در چنین شرایطی رییس کل بانک مرکزی با اطمینان بیشتری می‌گوید بازار سکه حباب ندارد. محمود بهمنی می‌گوید فکر نمی‌کنم حبابی در بازار سکه داشته باشیم اما اگر تصور کنیم حباب داریم حتما به صفر می‌رسانیم.

طلا و سکه	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
بهار آزادی طرح قدیم	۵۹۲۰۰۰	+۲۰۰۰
بهار آزادی طرح جدید	۵۶۹۰۰۰	+۳۰۰۰
نیم سکه بهار آزادی	۲۶۶۰۰۰	+۱۰۰۰
ربع سکه بهار آزادی	۱۴۴۰۰۰	−
هرمثقال طلای ۱۸ عیار	۲۲۷۴۵۰	+۱۱۷۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۴۹۳۶۰	+۲۶۰

خبر

بحث اختلاس در شورای گفت‌وگوی بخش خصوصی و دولت

دو وزیر مامور ساماندهی ۲۰ هزار کارگر گروه آریا شدند

■ **فارس:** رییس اتاق بازرگانی ایران از بررسی تفصیلی موضوع اختلاس در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خبر داد و گفت: وزرای اقتصاد و صنعت مامور ساماندهی ۲۰ هزار کارگر متعلق به ۵۲ کارخانه گروه امیرمنصور آریا شده‌اند. محمد نهاوندیان افزود: اصلاح مقررات و رویه‌ها در نظام بانکی یکی از مواردی است که باید به آن توجه شود به‌طوری‌که در اختلاس صورت گرفته در رویه صدور اعتبارات اسنادی تخلف صورت گرفته است در حالی که در ویرایش جدید UCP600 شرایط خاصی برای صدور اعتبارات اسنادی در نظر گرفته شده است که تکلیف ریسک انتقال را معلوم می‌کند. محمد نهاوندیان گفت: همچنین تصمیم گرفته شده است تا در شورای پول و اعتبار نسبت به صدور اعتبارات اسنادی و شرایط و قوانین آن اصلاحات صورت گیرد. وی افزود: در اختلاس صورت‌گرفته بخشی از ال‌سی‌ها در سیستم بانکی ثبت شده و بخشی دیگر ثبت نشده است به‌طوری که ال‌سی‌های ثبت نشده حدود ۱۷۰۰ میلیارد تومان است.

وزیر اقتصاد: گروه آریا ۴۷۰۰ میلیارد دارایی دارد

وزیر اقتصاد با تشریح برنامه‌های دولت برای بازگرداندن آرامش به فضای اقتصادی کشور، استرداد مابقی رقم اختلاس بزرگ، تعیین تکلیف سهامداران بانک آریا و مدیریت آتی بانک ملی پرداخت. سیدشمس‌الدین حسینی در خصوص اینکه تاکنون چه رقمی از اختلاس سه هزار میلیارد تومانی برگشت پیدا کرده اظهار داشت: سیستم اقتصادی کشور تقریبا دغدغه‌ای در باب سوخت وجوه بانکی ندارد به نحوی که با بررسی‌های انجام شده و همان‌طور که دادستان کل کشور بیان کرده چیزی حدود چهار هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان دارایی‌های بنگاه‌های مربوطه است. وی در ادامه افزود: چیزی که محل مناقشه مذکور قرار گرفته است رقمی حدود یک هزار و ۷۳۰ میلیارد تومان است که این رقم تنزیل شده و ۲۵درصد آن به‌طور متوسط در اختیار بانک‌ها قرار گرفته است.

برنامه دولت برای بانک ملی و سهامداران آریا

وزیر اقتصاد درخصوص وضعیت بانک ملی گفت: چندین گزینه برای این مسوولیت پیشنهاد شده که با همکاری مراجع مربوطه امیدوارم در هفته جاری اعلام شود. وزیر امور اقتصاد و دارایی همچنین درباره وضعیت سهامداران بانک آریا نیز گفت: اخبار نهایی این موضوع را باید از بانک مرکزی جویا شوید ولی تا آنجایی که بنده اطلاع دارم این موضوع در دستور شورای‌عالی پول و اعتبار قرار داشته و در حال بررسی است.

ضرابیه، مدیرعامل بانک سامان نیست، حیدری کاندیدای ریاست بانک ملی

رییس کل بانک مرکزی گفت: هیات مدیره بانک سامان مسوولیت تغییرات مدیریتی در این بانک را به‌عهده گرفته و بر همین اساس دیگر آقای ضرابیه مدیرعامل این بانک نیست. محمود بهمنی در خصوص اینکه چرا با وجود دستور بانک مرکزی هنوز مدیران عامل بانک‌های سامان و گردشگری تغییر نکرده‌اند افزود: مدیران عامل بانک گردشگری و سامان طبق دستور بانک مرکزی تغییر کرده‌اند.بهمنی تاکید کرد: اگر مدیران بانک‌های سامان و گردشگری تغییر نکرده باشند باید مسوولان این بانک‌ها به بانک مرکزی پاسخ دهند. وی با بیان اینکه در هفته جاری به طور حتم مدیرعامل جدید بانک ملی مشخص می‌شود درباره یک گزینه جدید برای مدیریت این بانک گفت: فرشاد حیدری، عضو هیات‌مدیره بانک تجارت نیز یکی از گزینه‌های احتمالی برای مدیریت بانک ملی است.

رییس کل شخصا می‌تواند حکم برکناری بدهد

بهمنی در خصوص اینکه طبق قانون رییس کل بانک مرکزی شخصا می‌تواند حکم برکناری مدیران بانک‌های خصوصی را صادر کند گفت: این مورد در قانون پیش‌بینی شده است؛ بنابراین اگر بانک‌ها دستورالعمل‌های پولی و بانکی را رعایت نکنند، رییس کل بانک مرکزی می‌تواند مدیران عامل آنها را برکنار کند. بهمنی در عین حال با تاکید بر اینکه سیستم بانکی از اختلاس بزرگ متضرر نشده است، گفت: مجموع ال‌سی‌های داخلی ۱۹ عدد بوده که به غیر از دو پرونده مابقی به ثبت نرسیده است.

عرضه نفت‌خام در بورس متوقف شد

■ **فارس:** سه مقام مسوول در بورس کالا از توقف عرضه نفت‌خام در بورس تا مشخص شدن شرایط و مهیا شدن سازوکار عرضه از سوی شرکت ملی نفت خبر دادند.

بورس نفت که در ۲۲ تیر با حضور وزیر نفت و اقتصاد، رییس سازمان بورس، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و مدیر عامل بورس کالای ایران راه‌اندازی شد با انجام ۹ عرضه و موفقیت تنها یک عرضه، در حال حاضر از وضعیت نامعلومی برخوردار است. پس از گذشت دو عرضه نفت‌خام، خریداران خواهان تغییر شرایط عرضه و نحوه تسویه بودند و از همان زمان پیگیری‌های خود را شروع کردند ولی شرکت ملی نفت ایران هیچ انعطافی نسبت به تقاضای بورس و خریداران از خود نشان نداد. عدم توجه به خواسته خریداران باعث شد، تعداد مشتریان نفت‌خام از پنج متقاضی در عرضه‌های نخست، از عرضه ششم به بعد به صفر برسد و هیچ متقاضی برای خرید وجود نداشت. براساس این گزارش، وقتی هفته گذشته شرکت ملی نفت ایران تقاضای عرضه خود را به بورس کالا ارایه کرد ولی در روز چهارشنبه این عرضه انجام نشد، دلیل این مساله را اعلام نکردند. اما وقتی این هفته تقاضایی از سوی شرکت ملی نفت ایران به بورس کالا ارایه نشد سوالات زیادی را ایجاد کرد. با پیگیری‌های فارس درخصوص دلیل عدم عرضه هفته گذشته و این هفته نفت‌خام، سه مسوول بورس کالا این مساله را تایید کردند که قرار است تا زمانی که شرایط عرضه تغییر نکرده، شرکت ملی نفت ایران نسبت به خواسته‌های مشتریان انعطاف نشان ندهد و عرضه‌های نفت‌خام در بورس کالا متوقف شود.